

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

Rahvusvahelised ja riigisised ühendused ning turismi arendamine

26. veebruar 2020, Tallinna Lennujaama seminariruum Zeppelin

Aruteluringi paremaks ettevalmistuseks palusime osalejatel lühidalt vastata mõnele küsimusele, lähtudes hinnangust Eesti kui turismisihtkoha vajadustele või konkreetse turismipiirkonna/-sihtkoha esindaja vaatest lähtuvalt.

1. Milliseid rahvusvahelisi otselennuühendusi (sh regionaalsetest lennujaamadest) Eesti tervikuna või teie sihtkoht kindlasti 5-10 aasta perspektiivis vajaks, võttes arvesse turismi arenguvajadusi ja sihtturgude paiknemist?

- **Soome (eelkõige Helsingi), Loode-Venemaa, Peterburi, Saksamaa – tulenevalt sihtturgudest**
- **Kõik lähinaabrid** - Riia, Helsingi, Vilnius, St Peterburg, Stockholm ja need, kellega Eestil plaanis majanduslikult sidet pidada - Saksamaa, Holland, Poola jmt.
- London, Berliin, Helsingi, Frankfurt, Kopenhaagen, Stockholm, München, Oslo, Moskva
- Lennud Tallinnast: London Heathrow, Praha, Hamburg, Dublin, Tallinn-Vilnius, Tallinn-Peterburg
- HEL, RIX, CPH, STO, OSL, TRD, LED, MOW, IEV, FRA, MUC, BER, HAM, BRU, VIE, PRG, AMS, WAW, ZRH, GVA, MIL, ROM, PAR, TLS, BCN, LON, DOH
- **Otselennud peavad olema peamistesse ümberistumise jaamadesse** - Stockholm, Kopenhaagen, Helsingi, Varssavi, Frankfurt, München, London, Brüssel, Oslo, Pariis, Viin. Olulised on ka turismi mõttes **otselennud puhkusesihtkohtadesse** - eestlastele välisriikidesse puhkusele lendamiseks ja välisriikidest turistide Eestisse lennutamiseks. Need on tavaliselt suvised sihtkohad - Portugal, Hispaania, Prantsusmaa, Kreeka, Itaalia, Balkani riigid. Lisaks Euroopale peab endiselt saama lennata Moskvasse, Peterburgi, Kiievisse, Istanbuli.
- **Suurematelt saartelt peab olema võimalik Tallinnasse lennata.** Otselende väljapoole Euroopat pole mõtet loota. Me oleme väike riik, meil on vähe inimesi ja meie inimesed on harjunud vähemalt 1 ümberistumisega kaugreisile lendama.
- **Jätkuühendus süsteemidesse Tallinn-Kärdla**
- **On oluline Tartu lennujaam kui Lõuna-Eesti ainuke rahvusvaheline lennujaam.** Vaja on ühendusi sõlmlennujaamadesse, kust on piisavalt edasisõiduvõimalusi (lisaks tänasele Helsingi ühendusele näiteks Riia, Stockholm).
- **Sihtturud ei tohiks olla kivisse raiutud või siis nende muutmine peaks olema kiire** - maailm muutub kiiremini kui meie oma arengut planeerime. Sihtturgude (seaduse/plaanide) haardes istudes kaotame klienti muudest sihtkohtadest, kes võibolla on just omalt poolt valmis Eestisse tulema.

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

2. Millised rahvusvahelised ja riigisised maanteetranspordi ühendused on teie arvates kogu Eestile või just teie sihtkohale kõige olulisemad?

- Vähemalt **kõikidesse suurematesse Eesti linnadesse** - Tartu, Narva, Pärnu, Kuressaare jne
- Tallinn- Tartu, Tallinn- Pärnu, Tallinn- Narva, Tallinn- Haapsalu, Rakvere-Pärnu
- Tallinn-Luhamaa, Tallinn-Ikla, Narva-Jõhvi (Via-Hanseatica)
- Pärnu-Haapsalu, Riia-Pärnu-Haapsalu. Tallinn-Kärdla, Kärdla-Kuressaare

- Olulised on **maakonnakeskusi ühendavad teed**.
- **(Pihkva)-Petseri-Tartu vahelised rahvusvahelised bussiliinid**, millele on antud ka Eesti siseste peatuste teenindamise õigus ning mis ühtlasi omavad olulist regionaalset rolli lisaks rahvusvahelise ühenduse pakkumisele.

- 4realistena (2 rida suunal) või ka 3 realistena (1+2 rida suunal) välja ehitada 3 teed - Tallinn - Narva, Tallinn - Pärnu; Tallinn - Tartu- Valga.

3. Kas olemasolevad raudteeühendused loovad teie arvates piisavalt head eeldused turismi arenguks? Milliste raudteeühenduste kavandamisel tuleks enam arvestada turismi arengu vajadusi Eestis/teie sihtkohas?

- **Ei, neid tuleks arendada.**
- Tagada tuleks hea ühendus **Tallinn-Tartu ja Tallinn-Narva** ning vajame raudteeühendust **Tallinn-Haapsalu/Rohuküla**.
- Narva suunas on ilmselgelt liiga vähe ronge. Ja **rattareisid on vajalikud**, eriti EL rohelise leppe vaguses.
- **Olemasolevad raudteeühendused takistavad turismi arengut.** Vajalik on **raudteeühendus TLL-RIX-VNO-WAW ja TLL-LED**
- **Tallinn- Riia, Tallinn- Pärnu, Rapla - Pärnu**
- Ilmselt lahendab palju probleemid **Rail Baltica**.
- Meie jaoks on **raudteesõlmpunkt Koidula raudteejaam**, mis ei peaks olema reisiliikluse lõpp-punkt, vaja oleks sealt ühendusi nii Venemaa suunal (Tallinn - Tartu - Koidula - Moskva) ning Valga-Riia suunal. Peame vajalikuks rõhutada Koidula raudteejaama potentsiaalset rolli siiditeel.

4. Mida saaks teha paremini (parv)laevaühenduste tagamisel ja sadamate teenuste arendamisel, arvestades turismi arenguvajadusi?

- **Vaadata külastajatekonda tervikuna Eestisse saabumise hetkest** - mida me tahame, et laevaga saabunud külastaja siin edasi teeb ja **kuidas ringi liigub**.
- **Vana reisisadam** võiks saada uue näo. Sadamate läheduses oleksid parkimismajad või pikaajalised väliparklad teretulnud.
- Parem **ühenduvus teiste transpordiühendustega**.

- **Tallinn-Peterburi tihedam laevaühendus toetaks turismi.**
- **Luu otseühenduse Soomega ka Eesti idaosast Sillamäelt**. See värv saaks teenindada ka nn Via-Hanseatical liikumist (Eestis Jõhvi-Valga)
- **Rohkem laevaliine Tallinn-Lääne-ja Kesk-Euroopa**
- Kindlasti on vaja **otse laevaliini Tallinn-Saksamaa**. Eriti just viimase poole aasta jooksul otse klientidega ja partneritega suheldes on muutunud iga teise vestluse osaks CO2, lennuhäbi ja ületarbimine. Näiteks, oleme saanud klientidelt tagasisidet, et lendaks küll Eestisse aga

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

lapselapsed ei luba; selleks aastaks on meie lennutunnid täis (inimesed seavad endale vabatahtlikult aastased lennukvoodid); Suvel tuleb meile grupp Austriast ja sealt 4 inimest tulevad kohale rongide ning bussidega jne jne.

Saksamaa "selja taga" on veel Holland, Belgia, Prantsusmaa - üldiselt on Kesk- ja Lääne-Euroopa siseselt võimalik ilma õhku tõusmata liikuda aga Eestisse sõitmine on liiga pikk.

Lisaks avaneb võimalus **Klaipeda-Tallinn liine kasutades nõ läbi Baltikumi reisida**. Võibolla see trend muutub, aga täna on **puhkus ilma õhku tõusmata väga suur teema**. Vaadates praeguseid arenguid oleks see suure tulevikuvaatega projekt.

- **Väikesaarte vaheline laevaliiklus tihedamaks**, samuti võimalus **1 aasta ette broneerida** pileteid. Bussidele rohkem kohti laevas.
- Üksikisikud ja saarte elanikud on muidugi väga olulised. Kui aga turistide teenindamise soov on samuti väikesaartel olemas, siis tuleb muuta **piletite broneerimise süsteemi nn grupibroneerijate sõbralikumaks**. Enamikel juhtudel praegu on see üsna keeruline, eeldab kohest tasumist.
- Praamiühenduste turundamine, **kõik parvlaevaliinid ühes kohas**. Soome näide <http://lautta.net/> **Praam koos teiste ühistranspordi kuvamisega**. Parvlaevaühenduste turundamine koos saarte üldinfo vahendamisega.
- Kunagi on toiminud **Tartu-Pihkva laevaühendus** ning sellel **oleks kindlasti potentsiaali**, eriti kui Venemaa e-viisa süsteem laieneks ka Pihkvale.

5. Millised on teie hinnangul suurimad kitsaskohad erinevate transpordiliikide omavahelise ühenduvuse osas (lennuk-buss-laev-rong jne) nii sise- kui välituristi tervikliku külastajateekonna tagamisel?

- **Kliendi teekonna tervikvaade.**
- Info puudulikkus, **kuidas ühelt transpordiliigilt suunduda kasutama teist transpordiliiki**, et jõuda sihtkohta. Sealhulgas ei tee erinevate transpordiliikide esindajad omavahel koostööd.
- **Lennujaama ja sadama ühendamine.**
- Tallinnas on ühenduvus väga hea juba praegu. Kõik on käe-jala juures. Kui veel sadama trammiliin valmis saab, siis peaksid olema lahendatud ka buss-sadam ja rong-sadam ühenduvused. Sadam - Lennujaam on kindlasti väiksema nõudlusega.
- **Maakonnasisene ja naabermaakonnaga ühendused.**
- **Tartus on rongijaam** suhteliselt nukker ühistranspordi poolest. Linna saab peamiselt taksoga. Võiks saada linna paremini ka bussi või trammiga.
- Kui **Tallinnast** soov sõita rongiga **Riiga**, siis Valka jõudes selgub, et rong **Valka-Riia** on just lahkunud ja järgmine rong väljub järgmisel päeval. Selliseid möödalaskmisi vast ei tohiks täna endale lubada, eriti kui soov kasvatada individuaalturistide hulka regiooni.
- **Vähene kasutajamugavus** (Eesti Ühtne transpordiäpp) ja **info kättesaadavus ühest kohast**.
- Näitena Helsingi ühistranspordi Reittiopas.
- Kitsaskoht on näiteks Hiiumaa sisese transpordiinfo kättesaadavus. Ei tea kas praami saabudes on buss sadamas vastas? Kas saab Sõru sadamasse Kärblast, Kas Triigist saab Kuressaarde jne. Ideaalis märgin portaali sihtkohad A ja B ja rakendus võiks pakkuda terviklahenduse.
- **Kagu Ühistranspordikeskus** ühildab võimalikult paljude maakonnaliinide sõiduplaane reisirongidega. Suureks probleemiks on aga **rongiliikluse ebastabiilsed sõiduplaanid**, mis muutuvad liiga sageli.

Euroopa Liit
Euroopa struktuuri-
ja investeerimisfondid

Eesti
tuleviku heaks

6. Palun lisage siia täiendavaid ettepanekuid, mida peaks riik kindlasti arvestama parema transpordi ja liikuvuse tagamisel 2030 a perspektiivis, arvestades nii sise- kui väliturismi arengu vajadusi.

- **Rohkem transpordi võimalusi Eesti ja Euroopa vahel ilma õhku tõusmata.**
- Arendada tuleks rohkem **raudteetransporti** (elektriraudtee) Tallinn-Narva liinil
- **Rong Pärnusse, ühistransport maanteed mööda Kesk-Eestist** (peale ja maha)
- **Raudteeinfrastruktuuri parendamine** (sh Koidula - Valga raudtee kehv seisukord). Ühtne piletimüügisüsteem eri transpordiliikide vahel. Pargi-sõida kohtade väljaselgitamine, rajamine, arendamine. Võimaliku sõidujagamisteenuse mudeli väljatöötamine ja arendamine, seadusandluse vastavusse viimine. Hajaasustuspiirkonnas paindlikumate ühistranspordilahenduste väljaarendamine, sh turismi tarbeks.
- Linnades **rohkem parkimiskohti turismibussidele**, paremad puhkevõimalused maanteedes ääres (WCd jms infra)
- **Ühilduvus: erineva transpordi (lennu, raudtee, bussi, jalgratta...) sujuv ühendus. Turismiviidad**, et Maanteeamet neid ei keelaks (Ida-Virus on jäänud viidad panemata, projektiraha kasutamata kuna Maanteeamet ei kooskõlasta ning meie viitamine on ebapiisav)
- **Transpordiühenduste järjepidevus, kvaliteet ja info kättesaadavuse hõlpsus**, piletite soetamise hõlpsus. **Maakonnaliinide ja kaugliinide liidestus.**
- **Tallinnast Lahemaale** on üksikreisija seisukohalt keeruline saada ühistranspordiga, üks buss päevas aga tagasi? Kuidas saaks bussiga **Paidest Põltsamaale või siis Paidest Tartusse**(1 buss päevas)? Või kui sooviks täna broneerida juuni kuusse gruppi Kihnu, siis kust saaks teavet ajakohase praamiliikluse graafiku osas?
- Kohtade ja tänavate sildistamine ja viitamine, keeruline võõrale inimesele ehk meie külalistele. Kuidas saavad parkida välismaalased, kes ei oma Eestis mobiiloperaatorit ja ei saa kasutada vastavaid äppe?